

EUSKARA. Abenduan alorraren egoerari buruzko diagnosia izango du, eta datorren urteko otsailean, berriz, plana

Jaurlaritzak bideragarritasun plana iragarri du helduen euskalduntzerako

Miren Azkarate sailburuak dio euskaltegien mapa berriz aztertuko dela baina lan handia egin beharko dela

Luis Karlos Garcia | GASTEIZ

Helduen euskalduntze eta alfabatzearen alorraren bideragarritasun plana iragarri du Eusko Jaurlaritzako Kultura sailburu Miren Azkaratek, sektoreak «aldaketa sakonak behar baititu». Egoeraren diagnosia aurtengo amaieran izango da, eta, plangintza bera, datorren urteko otsailean.

Azkarate Eusko Legebiltzarreko batzordean agertu zen atzo, goizean eta arratsaldean; sektoreak aurrerantzean dituen «erronken» berri emateko goizean, eta PSEk gaiak egindako galderari erantzuteko gero.

Kontseilariak adierazi zuen azterlana egin beharrik «hausnartzeko» urtebete inguruko «geldiunea» ekarriko duela, baina beharrezkoa dela 2010. urtera arteko plangintza geroz taxutu ahal izateko.

Ikasleriaren beherakadak eta aurrekontu arazok eraginda

Bi arrazoik eragin dute gogoea: alde batetik, Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako euskaltegien matrikula jaitsiera nabarmena (2000-2001eko ikasturtean 38.000 inguru aritu ziren, eta, ordura arte, beti, 40.000tik gora zeuden); bestalde, Eusko Jaurlaritzak aurtengo aurrekontua onartu ezin izanak ekarritako diru estutasunak.

Plan berriak «euskaltegien mapa berriz aztertzea» ekarriko duela onartu zuen sailburuak. Zernahi gisan, moldaketa lasaitasunez hartzeko eskatu zuen: «Kontua ez da gaur egun lanik ez dagoela, baizik eta lana egokitu beharra dagoela». Helburua gaur egungo «beharrianek eskatzen dutenari erantzuna ematea» dela gehitu zuen.

Azkaratek aitortu zuen azken urteetan «esfortzua» egin dela batez ere, adibidez, euskararen gaitasuna egiaztatzen duten titulu edo eskakizunei begira, baina datozen urteetan «apustu sendoa» egin beharko dela «beste hainbat gizarte talde eta jarduerak» euskalduntzeko ekimenetan: gurasoak, osasun arloko eta Justiziako langileak, ostalariak, etorkinak... «Euskalduntzeko lanik falta ez da izango», sakondu zuen.

Bide beretik jo zuen, eta adie-

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

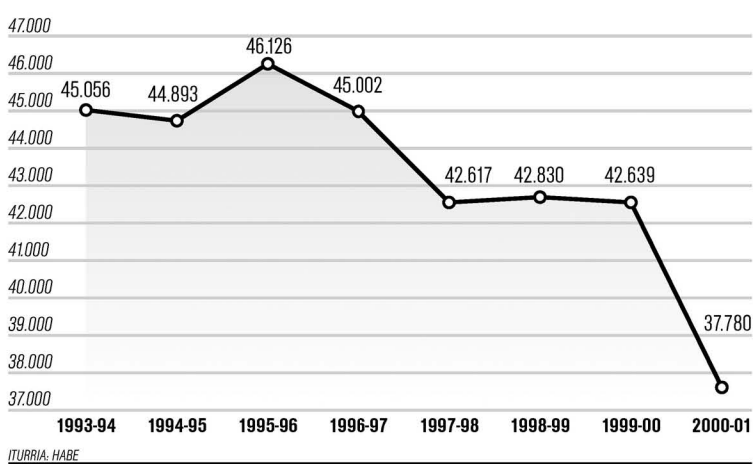
Miren Azkarate sailburua, atzo, Eusko Legebiltzarreko batzordean egindako agerraldian.

razi gaurgero «lan eskerga» egiteko dagoela teknologia berriak eta auto-ikasketa direla eta. Alde horretatik, euskararen auto-ikasketan diharduten zenitroen arautegia gaurkotzeari ekingo zaiola iragarri zuen.

Aurrekontua ez onartzeak eragotzi ditu «zenbait ekimen»

Kultura sailburuak bere agerraldian, eta gero, taldeen txandak, EAJko bozeramaile Txomin Aurrekoetxeak azken urteotan HABEk izandako «aurrekontu arazoak» aipatu zituzten, alorrean sortutako

Ikasle kopuruaren bilakaera

EUSKALTEGIAK

Finantzaketa era berriak

Ikei enpresak hartu du bideragarritasun plana egiteko ardura. Miren Azkarate Kultura sailburuaren esanetan, «edozein enpresatan ariko balitz bezala» jardungo du lanean, baina euskararekin zerikusia dutenen aholkularitza lanaz baliaturik. Gainera, plana «alorrekin berarekin lankidetzan» egitea espero duela esan zuen.

Miren Azkaratek itxaron egin behar du azterlanak argibidea eman arte, baina, dena den, atzoko agerraldian aurreratu zuen aurrerantzean «finantzaketa irizpide berriak» ezarriko direla sektorearen gainean; ez hainbeste orain arte erabilitako ordu eta taldeko ratioan oinarrituta-

ko ereduan, eta bai, ordea, «kalitate eta emaitza akademikoen arabera». Ildo horretan, finantzabide irizpide berriak badaude, «akordio esparru berriak» ere beharko direla gaineratu zuen.

Kontseilariak aitortu zuen Eusko Jaurlaritza «jakitun» dagoela euskaltegiek azkenaldion «diru estutasunak» izan dituztela. Baietz erantzun zuen euskaltegi pribatuek azken urteetan «diru gutxitxo» jaso ote duten galdetu zitzaionean, baina diru baliabideak eskasak izan direla argudiatu zuen behin eta berriz. Azkarateren esanetan, sektorea «bor-borka» ari da, eta euskaltegiak ordezkariekin azken bolada hone-tan, tarteka, «ekaitzaren moduko bilera batzuk» egin dituela onartu zuen.

EUSKALTEGIAK

121 zentro 126 udalerritan

2000-2001eko ikasturtean 121 euskaltegi ari ziren lanean Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan (bost urte lehenago baino 30 euskaltegi gutxiago). Hala eta guztiz ere, 126 udalerritan aritzen ziren, hots, bost urte lehenago baino ia 30 udalerrri gehiagotan. Eusko Jaurlaritzaren datuen arabera, aipatutako 121 euskaltegiak 40 publikoak ziren, 70 homologatuak eta 11 libreak.

egoera zaila adierazteko. Horrek «zenbait ekimen» abian jartzea eragotzi zuela esan zuen Azkaratek. Aurrekontuak onartu izan balira zerbaitek gehiago egin zitekeela gehitu zuen, «partzialki bada ere».

Era horretan, Kultura Sailak auziari bere osotasunean aurre egitea nahiago izan duela azaldu zuen.

Sektorearen eta hark egindako lanaren defentsa

Eusko Jaurlaritzako Kultura buruak, atzoko saioetan Patxi Goenaga eta Jokin Azkue sailburuordeek lagunduta, ez zuen baztertu alorraren aldeko hitzak egitea PPko Iñaki Oiarzabalek AEK aipatu eta «zalantzak» airean laga zituztean.

Azkaratek gogorarazi zuen oraindik ez dela epairik AEKren kontra, eta, horregatik, betiko leloari eustek «sektore oso batek profesionalizatzeko asmoz egindako ahalegina errekonozitu nahi ez izatea» esan nahi duela salatu zuen. Hala, AEKren kontrako irainak entzunda, «minduta» sentitzen zela esan eta gogo biziz eskertu zien euskaltegiak langileei «urteetan egindako lana».

Oiarzabalek kritikari eutsi eta Kultura Sailari egotzi zion helduen euskalduntzea «erradikalen esku» lagatzea. Nolanahi ere, PPk izan ezik, talde parlamentario guztiek helduen euskalduntzean egindako lana goraipatu zuten.

Eusko Jaurlaritza sostengatzen duten hiru taldeek, esate-